

Stillevejsprojekter efter privatvejlovens § 44

FOB nr. 81.214

Udtalt over for ministeriet for offentlige arbejder, at vejmyndigheden i tilfælde, hvor det over for denne er godtgjort, at der ikke er enighed mellem grundejerne om foranstaltninger efter privatvejslovens § 44, stk. 2, eller hvor der over for vejmyndigheden er rejst rimelig tvivl om, hvorvidt en grundejerforenings henvendelse til vejmyndigheden (om etablering af de pågældende foranstaltninger) bygger på en lovlig beslutning, må være afskåret fra at meddele tilladelse til projektet efter den nævnte bestemmelse.

Henstillet til ministeriet for offentlige arbejder at tage to sager om gennemførelse af stillevejsprojekter op til fornyet overvejelse.

Endvidere henstillet til ministeriet for offentlige arbejder at sikre, at afgørelser efter vejlovgivningen indeholder angivelse af, med hjemmel i hvilken/hvilke bestemmelser afgørelsen er truffet.

(J. nr. 1981-950-510 og 1981-1250-510).

I skrivelse af 12. maj 1982 skrev jeg således til ministeren for offentlige arbejder:

»Som det vil være ministeriet for offentlige arbejder bekendt, er der indgivet klage til mig over anvendelsen af § 44 i loven om private fællesveje (jfr. lovbekendtgørelse nr. 587 af 20. november 1975 med senere ændringer) i forbindelse med etablering af stillevejsprojekter i to nærmere angivne sager.

Den anførte bestemmelse har følgende ordlyd:

§ 44. »Med fornødent samtykke fra politiet, jfr. færdselslovens § 92, stk. 1 og 2, kan vejmyndigheden på private fællesveje af klasse I og II lade foretage forandringer ved vejens indretning eller anlæg og foretage hel eller delvis afspærring af vejen for gennemgående færdsel, når det skønnes nødvendigt eller tilrådeligt af færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn. Omkostningerne herved afholdes af vejmyndigheden.«

Stk. 2. »Foranstaltninger som nævnt i stk. 1 eller anden færdselsregulering eller færdselsindskrænkning må ikke iværksættes af grundejerne uden vejmyndighedens og politiets godkendelse.«

I. De konkrete sager.

a. Sagen j. nr. 1980-950-510...

I skrivelser af 4. og 24. august 1981 klagede advokat A som advokat for B over, at ministeriet for offentlige arbejder i skrivelse af 30. juli 1981 meddelte ham, at ministeriet ikke fandt grundlag for at kritisere en beslutning truffet af Københavns kommune (magistratens 4. afdeling) den 15. juni 1981 om at tillade etablering af et stillevejsområde i Lyngbyvejskvarteret. A gjorde i det

væsentlige de samme synspunkter gældende, som han tidligere under sagen havde gjort gældende over for ministeriet for offentlige arbejder, jfr. nærmere nedenfor. A anførte yderligere, at Københavns kommune (magistratens 4. afdeling) telefonisk havde givet udtryk for, at stillevejsområdet kun blev etableret på grundlag af ønske fra beboerne, idet kommunen ikke havde et selvstændigt ønske herom.

I den anledning modtog jeg udtalelser af 17. og 25. september 1981 fra henholdsvis Københavns kommune (magistratens 4. afdeling) og ministeriet for offentlige arbejder tilligemed sagens akter. Magistraten henholdt sig til magistratens udtalelse af 24. juli 1981 til ministeriet for offentlige arbejder. Ministeriet for offentlige arbejder henholdt sig til ministeriets afgørelse af 30. juli 1981.

Under min behandling af sagen modtog jeg endvidere supplerende udtalelser af 1. marts og 2. april 1982 fra ministeriet for offentlige arbejder, jfr. nærmere nedenfor. Ministeriet anførte i udtalelsen af 2. april 1982 bl.a., at afgørelsen om at tillade stillevejsprojektet er truffet på grundlag af bestemmelsen i § 44, stk. 1, og at det beroede på en fejltagelse, når ministeriet havde citeret § 44, stk. 2, som hjemmel for beslutningen.

De faktiske omstændigheder i sagen er følgende:

I begyndelsen af 1980 udarbejdede nogle beboere i området mellem Lyngbyvej, Haraldsgade, Studsgårdsgade og Borthigsgade i Københavns kommune et stillevejsprojekt for de private fællesveje i det pågældende område.

Projektet omdeltes til beboerne i området, og på en generalforsamling den 23. marts 1980 i Husejerforeningen i Lyngbyvejskvarteret, der dækker det pågældende område, afholdtes afstemning om projektet. Alene den del af foreningens medlemmer, der kunne forventes at skulle bidrage til betalingen af projektet, fik adgang til at deltage i afstemningen. Beboerne i randbebyggelsen deltog således ikke i afstemningen. Resultatet blev, at 80 stemte for forslaget, 44 stemte imod, mens 1 undlod at stemme.

Det fremgår af et referat af generalforsamlingen (udarbejdet af husejerforeningen), at B, der bor i Studsgårdsgade, protesterede mod, at hun (og de andre beboere i randbebyggelsen) blev afskåret fra at stemme.

I skrivelse af 10. juli 1980 til Københavns kommune (magistratens 4. afdeling) søgte landskabsarkitekt D på husejerforeningens vegne om tilladelse til at gennemføre stillevejsprojektet.

Da Københavns kommune (magistratens 4. afdeling) fandt, at husejerforeningen over for magistraten havde dokumenteret tilslutning til forslaget, offentliggjorde magistraten projektet, således at beboerne kunne få lejlighed til at fremkomme med indsigelser mod dette.

Københavns kommune modtog herefter indsigelse fra bl.a. B (på vegne af 40 beboere i området). B anførte, at der herskede tvivl om lovligheden af formen for afstemningen på generalforsamlingen (på grund af, at beboerne i randbebyggelsen var blevet udelukket fra at deltage i afstemningen), og at 40 grundejere samtidig havde pålagt foreningens bestyrelse at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling i anledning af projektet.

Københavns kommune modtog endvidere en skrivelse af 5. februar 1981 fra A, hvori A anmodede om oplysning om kommunens holdning til sagen, idet A oplyste, at afstemningen var ulovlig i henhold til foreningens vedtægter.

I skrivelse af 15. juni 1981 til husejerforeningen meddelte Københavns kommune (magistratens 4. afdeling) tilladelse til gennemførelse af trafiksaneringsforslaget med visse ændringer og på visse nærmere angivne betingelser, idet

magistratsafdelingen ikke fandt, at der var fremsat væsentlige indsigelser mod forslaget. Magistratsafdelingen bemærkede, at A's og B's indsigelser vedrørte nogle interne foreningsmæssige forhold, som magistraten ikke kunne tage stilling til. Magistratsafdelingen anførte ikke i skrivelsen noget nærmere om, hvem udgifterne ved etablering af projektet påhvilede, men magistratsafdelingen havde i en tidligere skrivelse af 31. oktober 1980 til landskabsarkitekt D meddelt, at »etableringen af stillevejsforanstaltningerne m.v. i givet fald skal ske ved foreningens foranstaltning og for dennes regning, da vejene er private fællesveje«.

Magistratsafdelingen underrettede samtidig A om tilladelsen.

I skrivelse af 6. juli 1981 klagede A til ministeriet for offentlige arbejder over Københavns kommunes beslutning. A henviste til, at anmodningen om etablering af stillevejsområde fremkom fra husejerforeningen på et efter hans opfattelse ulovligt grundlag, og at han agtede at anlægge retssag om spørgsmålet om afstemningens lovlighed. A anførte, at etablering af stillevejsområdet havde væsentlig betydning for beboerne i randbebyggelsen, og at disse beboere måtte have indflydelse på afgørelsen. Det kunne således ikke udelukkes, at en afstemning i husejerforeningen blandt samtlige medlemmer ville falde ud til et resultat, som gik imod etablering af stillevejsprojektet i dets daværende udformning.

I den anledning indhentede ministeriet for offentlige arbejder en udtalelse af 24. juli 1981 fra Københavns kommune (magistratens 4. afdeling). Magistratsafdelingen anførte, at ingen af de fremførte indsigelser efter magistratens opfattelse kunne siges at være så væsentlige, at de kunne begrunde et afslag, og at magistraten derfor meddelte foreningen tilladelse til at gennemføre projektet. Magistratsafdelingen anførte videre, at magistraten ikke fandt anledning til at ændre den allerede truffene afgørelse, og at magistraten fortsat ikke fandt anledning til at kommentere de interne foreningsmæssige forhold.

I skrivelse af 30. juli 1981 meddelte ministeriet for offentlige arbejder A bl.a., at ministeriet ikke fandt grundlag for at kritisere magistratens beslutning om at tillade etablering af det nævnte stillevejsområde, og at beslutningen havde den fornødne hjemmel i privatvejslovens § 44, stk. 2, og skønnedes rimelig. Ministeriet tilføjede, at spørgsmålet om, hvorvidt den af husejerforeningen fulgte fremgangsmåde på generalforsamlingen den 23. marts 1980 var i overensstemmelse med foreningens vedtægter, er et privatretligt spørgsmål, hvis afgørelse henhører under domstolene. Ministeriet henledte dog samtidig opmærksomheden på, at gennemførelse af projekter vedrørende etablering af stilleveje m.v. principielt ikke forudsætter tilslutning fra grundejerne, og at udgifter til vejarbejder ved private fællesveje i henhold til privatvejslovens § 57 som hovedregel påhviler ejerne af de tilgrænsende ejendomme. Ministeriet henviste i øvrigt til pkt. I, B, 2, i cirkulære nr. 30 af 15. februar 1980 om finansiering af hastighedsdæmpende foranstaltninger i opholds- og legeområder samt stillevejsområder m.v. Ministeriet fandt derfor ikke grundlag for at foretage videre i anledning af A's klage.

b. Sagen j. nr. 1980-1250-510 ...

I skrivelse af 4. december 1981 klagede C over ministeriet for offentlige arbejders afgørelse, hvorefter ministeriet ikke fandt fornødent grundlag for at tilsidesætte Lyngby-Tårnbæk kommunes beslutning om at tillade, at Sophus Bauditz Vej blev udformet som stillevej. Afgørelsen blev meddelt C ved skrivelse af 5. oktober 1981 fra ministeren for offentlige arbejder og fastholdt i skrivelser af 6. og 10. november 1981 fra henholdsvis ministeren for offentlige arbejder og ministeriet for offentlige arbejder.

I den anledning modtog jeg udtalelser af 20. januar og 3. februar 1982 fra henholdsvis Lyngby-Tårnbæk kommunalbestyrelse og ministeriet for offentlige arbejder tilligemed sagens akter. Lyngby-Tårnbæk kommunalbestyrelse havde ikke yderligere bemærkninger vedrørende tilladelsen til stillevejsprojektet. Ministeriet for offentlige arbejder henholdt sig til de tidligere afgørelser af 5. oktober og 6. november 1981 fra ministeren for offentlige arbejder samt ministeriets skrivelse af 10. november 1981.

Under min behandling af sagen modtog jeg endvidere en supplerende udtalelse af 2. april 1982 fra ministeriet for offentlige arbejder, jfr. nærmere nedenfor. Ministeriet anførte bl.a., at afgørelsen om at tillade stillevejsprojektet er truffet på grundlag af bestemmelsen i § 44, stk. 1.

De faktiske omstændigheder i sagen er følgende:

Sophus Bauditz Vej er en privat fællesvej beliggende som en blind sidevej til den offentlige vej, Nybrovej, i Lyngby-Tårnbæk kommune. Der grænser i alt 18 ejendomme til vejen.

I skrivelse af 13. maj 1981 til Lyngby-Tårnbæk kommune anmodede 3 beboere om tilladelse til at gennemføre trafiksaneringsforanstaltninger på Sophus Bauditz Vej. Beboerne vedlagde et forslag, hvorefter der blev placeret 4 plantekasser på kørebanen samt opsat et skilt med hastighedsbegrænsning på 30 km/t ved indkørslen til vejen. Omkostningerne ved anskaffelsen af plantekasserne forudsattes afholdt af beboerne, hvorimod beboerne anmodede kommunen om at bekoste beplantning af kasserne, belysning og skiltning. Beboerne henviste til, at der var et forholdsvis stort antal børn ved vejen, og anførte, at der var en relativt høj trafikintensitet af ikke herboende, der ikke havde kendskab til, dels at vejen er blind, dels det store antal legende børn. Beboerne oplyste i øvrigt, at samtlige grundejere havde været spurgt om deres stilling til forslaget, og at 14 havde tilsluttet sig dette, 3 havde været imod, mens 1 (C) havde ønsket at tilkendegive sin mening direkte over for kommunen.

Den 2. juni 1981 vedtog Lyngby-Tårnbæk kommune (teknisk udvalg) at godkende det pågældende stillevejsprojekt. Udvalget vedtog samtidig, at kommunen skulle betale beplantning og skiltning. I en indstilling til udvalget havde teknisk forvaltning anført, at forslaget var i overensstemmelse med vejdirektoratets vejledende regler for stilleveje, at 14 ud af 18 grundejere havde tilsluttet sig forslaget, at grundejerne selv ville bekoste ombygningen og stille bankgaranti for arbejdets udførelse, og at forslaget var godkendt af Lyngby politi.

I skrivelse af 15. juni 1981 underrettede Lyngby-Tårnbæk kommune grundejerne om, at kommunens tekniske udvalg havde besluttet at give tilladelse til ombygning af Sophus Bauditz Vej til stillevej. Kommunen oplyste videre, at udvalget samtidig havde besluttet, at »kommunen bekoster beplantningen og skiltning i forbindelse med ombygningen, men ikke belsningen«.

I anledning af en skrivelse fra C af 25. maj 1981, hvori han havde redegjort for sin stilling til projektet m.v., meddelte borgmesteren i Lyngby-Tårnbæk kommune i en skrivelse, ligeledes af 15. juni 1981, C, at kommunens tekniske udvalg havde besluttet at imødekomme ønsket om at omdanne Sophus Bauditz Vej til stillevej. Borgmesteren anførte, at beslutningen var i overensstemmelse med de retningslinier, som kommunalbestyrelsen altid behandlere ansøgninger om trafiksaneringer af enkeltveje efter. Tilladelse bliver således givet, såfremt et forslag har tilslutning fra et bredt flertal af vejens beboere, ikke har konsekvenser for naboveje, og i øvrigt bekostes af beboerne selv.

C brevvekslede herefter med borgmesteren i Lyngby-Tårnbæk kommune om sagen.

C fandt ikke, at færdslen var af et sådant omfang, at der var behov for trafiksanering af vejen.

Borgmesteren henviste bl.a. til, at projektet var ønsket af et overvejende flertal af vejens beboere, at det ikke var kommunen, der havde taget initiativ i sagen, at projektet ikke medførte trafikale konsekvenser for andre veje, og at de interesserede beboere i øvrigt var villige til selv at afholde de fornødne udgifter. Borgmesteren fandt på denne baggrund, at kommunen ikke kunne undlade at give tilladelse til det ønskede projekt.

C klagede endvidere i skrivelser af 19. og 28. august, 1. september og i en skrivelse modtaget den 15. september 1981 til ministeren for offentlige arbejder over Lyngby-Tårnbæks beslutning om at godkende det pågældende stillevejsprojekt.

I anledning af C's klage modtog ministeriet for offentlige arbejder udtalelser af 10. og 28. september 1981 fra Lyngby-Tårnbæk kommunalbestyrelse. Kommunalbestyrelsen redegjorde i udtalelsen af 10. september 1981 for sagen i overensstemmelse med det, der var anført i den indstilling fra teknisk forvaltning, der lå til grund for udvalgets beslutning om at godkende projektet. Kommunalbestyrelsen oplyste endvidere, at ombygningen var blevet fuldført den 16. august 1981, og at såvel Lyngby politi som kommunens tekniske forvaltning havde kunnet godkende det udførte arbejde.

I skrivelse af 5. oktober 1981 meddelte ministeren for offentlige arbejder C, at han ikke fandt fornødent grundlag for at tilsidesætte kommunens beslutning om at tillade, at Sophus Bauditz Vej udformes som stillevej. Ministeren oplyste, at han herved havde lagt til grund, at projektet var i overensstemmelse med de af vejdirektoratet udarbejdede regler for stilleveje, at projektet var godkendt af Lyngby politi og vejmyndigheden, at foranstaltningerne var et ønske fra beboerne, og at beboerne havde erklæret sig villige til at afholde de fornødne udgifter. Ministeren oplyste, at en repræsentant fra ministeriet havde gjort sig bekendt med forholdene på Sophus Bauditz Vej.

C rettede herefter i en række skrivelser på ny henvendelse til ministeren for offentlige arbejder og mig om sagen. I den anledning oversendte jeg C's skrivelse til ministeriet for offentlige arbejder til besvarelse i forbindelse med C's henvendelse til ministeren.

I skrivelser af 6. og 10. november 1981 fra henholdsvis ministeren for offentlige arbejder og ministeriet for offentlige arbejder fastholdt ministeriet den trufne afgørelse.

I skrivelser af 6. november 1981 anførte ministeren for offentlige arbejder bl.a., at han på baggrund af den orientering, han havde fået om forholdene på Sophus Bauditz Vej, ikke kunne være uenig med C i, at der næppe var noget stort behov for trafiksanering af vejen. Ministeriet fandt imidlertid ikke at kunne kritisere kommunen for at følge den foretagne afstemning og administrere i overensstemmelse med ønskerne hos det overvejende flertal af beboerne.

II. Generelle bemærkninger.

Jeg skal først bemærke, at gennemførelsen af stillevejsprojekter på private fællesveje dels kan kræve tilladelse efter færdselsloven, dels tilladelse efter privatvejslovens § 44 (til etablering af de pågældende anlæg m.v.). I den foreliggende sammenhæng er alene rækkevidden af privatvejslovens § 44 af betydning.

Efter privatvejslovens § 44, stk. 1, kan *vejmyndigheden* (med politiets samtykke) gennemføre stillevejsprojekter, når anlægget »skønnes nødvendigt eller

tilrådeligt af færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn«. Omkostningerne ved projektet afholdes af vejmyndigheden.

Efter lovens § 44, stk. 2, kan *grundejerne* med vejmyndighedens (og politiets) godkendelse gennemføre stillevejsprojekter. Omkostningerne ved projektet påhviler da grundejerne.

Spørgsmålet er i denne forbindelse, hvorvidt - og i givet fald på hvilken måde - grundejersamtykke er påkrævet for, at der kan træffes afgørelse om (bl.a.) stillevejsprojekter efter bestemmelsen i privatvejslovens § 44. Hverken forarbejderne til bestemmelsen eller administrative bestemmelser i henhold til privatvejsloven indeholder nærmere retningslinier for bedømmelsen heraf.

Ministeriet for offentlige arbejders cirkulærskrivelse nr. 30 af 15. februar 1980 om finansiering af hastighedsdæmpende foranstaltninger i opholds- og legeområder samt stillevejsområder m.v. indeholder i pkt. I.B.1. bestemmelse om, at omkostningerne ved gennemførelse af de hastighedsdæmpende foranstaltninger, såfremt initiativet til gennemførelse heraf tages af kommunalbestyrelsen, i henhold til privatvejslovens § 44, stk. 1, som udgangspunkt vil påhvile denne som vejmyndighed, medmindre den indgår en aftale om finansieringen med grundejerne. I pkt. I.B.2. anføres videre, at udgifterne, såfremt de hastighedsdæmpende foranstaltninger etableres efter anmodning fra samtlige grundejere ved vejen, afholdes af disse, jfr. privatvejslovens § 44, stk. 2. Det anføres videre, at der, såfremt der ikke er enighed mellem grundejerne om gennemførelse af projektet, vil være mulighed for at pålægge samtlige grundejere udgifterne i de tilfælde, hvor § 40-foranstaltningerne etableres som et vedligeholdelses- eller istandsættelsesarbejde, jfr. privatvejslovens § 57 samt §§ 61 og 62. Det er dog herved forudsat, at omkostningerne ved trafiksanereringen ikke går væsentlig ud over omkostningerne ved en traditionel istandsættelse. Er dette tilfældet, må der, såfremt kommunalbestyrelsen ikke selv vil afholde disse udgifter, træffes særlig aftale om betalingen med grundejerne, eventuelt således at kun de grundejere, der ønsker projektet gennemført, påtager sig at afholde udgifterne.

For så vidt angår bestemmelsen i § 44, stk. 1, gav ministeriet for offentlige arbejder i udtalelsen af 2. april 1982 udtryk for, at vejmyndigheden - med politiets samtykke - kan gennemføre trafiksikkerhedsforanstaltninger uafhængigt af grundejernes indstilling til projektet.

Denne opfattelse kan ikke give mig anledning til bemærkninger, idet jeg naturligvis forudsætter, at den udtrykkelige betingelse om, at projektet skal være begrundet i færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn, er opfyldt.

Det kan heller ikke give mig anledning til bemærkninger, at ministeriet for offentlige arbejder finder, at det i forbindelse med en afgørelse efter § 44, stk. 1, kan aftales med grundejerne, at disse afholder omkostningerne ved anlægget. Denne fremgangsmåde er således i overensstemmelse med ministeriets cirkulærskrivelse nr. 30 af 15. februar 1980, pkt. I.B.1., jfr. ovenfor.

I de udtalelser, ministeriet for offentlige arbejder har afgivet i forbindelse med behandlingen af de 2 sager, har ministeriet derimod ikke efter min opfattelse tilkendegivet nogen entydig opfattelse med hensyn til rækkevidden af bestemmelsen i privatvejslovens § 44, stk. 2.

I afgørelsen af 30. juli 1981 i den ovenfor nævnte sag a - hvor beslutningen om etablering af stillevejsprojektet blev angivet for hjemlet i privatvejslovens § 44, stk. 2 - gav ministeriet således bl.a. udtryk for, at gennemførelse af projektet vedrørende etablering af stilleveje m.v. principielt ikke forudsætter tilslutning fra grundejerne, og at udgifter til vejarbejder ved private fællesveje i hen-

hold til privatvejslovens § 57 som hovedregel påhviler ejerne af de ejendomme, der grænser til vejen.

I udtalelsen af 1. marts 1982 gav ministeriet derimod (bl.a.) udtryk for, at det er ministeriets opfattelse, at det er *en forudsætning for, at vejmyndigheden kan godkende et projekt efter § 44, stk. 2*, at de grundejere, der ønsker etableret færdselsindskrænkninger på den private fællesvej, har det fornødne privatretlige grundlag for at kunne disponere over vejarealet. Ministeriet oplyste, at det f.eks. er tilfældet, når der foreligger enighed mellem ejerne af de tilgrænsende ejendomme eller tilslutning fra en grundejerforening, et vejlav eller en lignende organisation, der ifølge sine vedtægter kan forpligte sine medlemmer. Ministeriet anførte, at vejmyndigheden, såfremt denne under sagens behandling bliver opmærksom på, at der kan rejses tvivl om, hvorvidt det fornødne privatretlige grundlag er til stede, og - såfremt projektets gennemførelse også på denne baggrund skønnes rimelig - med hjemmel i lovens § 44, stk. 1, kan beslutte, at foranstaltningerne skal iværksættes. Det vil i så fald kunne aftales med grundejerne/grundejerforeningerne, at udgifterne til vejarbejdet er kommunen uvedkommende.

I udtalelsen af 2. april 1982 skitserede ministeriet for offentlige arbejder forskellige situationer til belysning af anvendelsen af § 44.

Ministeriet for offentlige arbejder omtalte bl.a. den situation (nr. 1), at grundejerne retter henvendelse til kommunen om at få indført hastighedsdæmpende foranstaltninger, jfr. § 44, stk. 2. Ministeriet for offentlige arbejder anførte hertil, at spørgsmålet om, hvorvidt grundejerne er berettiget til at disponere over vejarealet på den nævnte måde, er rent privatretligt. Kommunens (og politiets) tilladelse er efter ministeriets opfattelse af ren offentligretlig karakter, og de nævnte myndigheder har ikke nogen forpligtelse til at påse, om det privatretlige grundlag for dispositionen over vejarealet er til stede. Ministeriet tilføjede, at kommunen for en sikkerheds skyld dog kan præcisere, at udgifterne er kommunen uvedkommende, og at den ved sin tilladelse ikke har taget stilling til, om det privatretlige grundlag for dispositionen er til stede.

Ministeriet for offentlige arbejder omtalte videre den situation (nr. 3), at en kreds af grundejere retter henvendelse til kommunen om hastighedsdæmpende foranstaltninger, og kommunen finder, at færdselsmæssige hensyn taler for sådanne løsninger, men erkender, at der også kan være visse modstående hensyn, og derfor ønsker en bred enighed blandt grundejerne, herunder muligvis også sikkerhed for, at udgifterne afholdes af grundejerne. Ministeriet anførte, at der i denne situation ikke kræves enighed blandt samtlige grundejere, og at kommunen kan godkende foranstaltningernes gennemførelse efter § 44, stk. 1. Den grundejer, der er modstander af foranstaltningerne, har efter ministeriets opfattelse ikke mulighed for at tilsidesætte kommunens beslutning med henvisning til, at det fornødne privatretlige grundlag ikke er til stede, idet beslutningen er truffet på offentligretligt grundlag.

Ministeriet for offentlige arbejder anførte, at ministeriet kunne sammenfatte sin besvarelse således, *at en vejmyndigheds godkendelse af et projekt efter § 44, stk. 2, principielt er uafhængig af, om der er enighed mellem de private grundejere om foranstaltningerne*. Vejbestyrelsen kan dog i forbindelse med godkendelsen præcisere, at foranstaltningerne ikke kan gennemføres, medmindre der er enighed mellem de private, der er berettigede til at disponere over vejarealet. Det forpligter efter ministeriets opfattelse ikke vejmyndigheden til at påse, om denne enighed er til stede. Hvis vejmyndigheden har tilkendegivet, at godkendelsen er betinget af, at der dokumenteres enighed, og det efterfølgende kan konstateres, at en sådan enighed rent faktisk ikke har været til stede, kan spørgsmålet om tilbagekaldelse af vejmyndighedens god-

kendelse af færdselsreguleringen rejses over for kommunen, men den kan efter ministeriets opfattelse ikke være forpligtet til at tilbagekalde godkendelsen, der er af rent offentligretlig karakter. Spørgsmålet om færdselsreguleringens eventuelle ophævelse er et rent privatretligt spørgsmål mellem de vejberettigede.

Ministeriet gentog, at vejmyndigheden, hvis den er i tvivl om, hvorvidt det privatretlige grundlag for et trafiksaneringsprojekt er til stede, og den skønner, at den fornødne offentligretlige interesse i projektets gennemførelse foreligger, kan gennemføre projektet efter § 44, stk. 1.

Jeg skal om det nævnte spørgsmål herefter bemærke følgende:

»Efter ordlyden af bestemmelsen i privatvejslovens § 44, stk. 2, må grundejerne ved en privat fællesvej ikke iværksætte nærmere angivne foranstaltninger vedrørende vejen uden vejmyndighedens og politiets godkendelse. Af denne bestemmelse - sammenholdt med bestemmelsen i lovens § 44, stk. 1 - må i hvert fald følge, at en henvendelse fra grundejerne er en betingelse for, at vejmyndigheden og politiet kan meddele den fornødne godkendelse.

Af bestemmelsens ordlyd kan derimod ikke med sikkerhed udledes nogen stillingtagen til, hvilken grad af dokumentation for det privatretlige grundlag for foranstaltingernes gennemførelse, der skal foreligge som betingelse for, at godkendelse kan meddeles.

Heller ikke forarbejderne til bestemmelsen eller administrative bestemmelser i henhold til privatvejsloven indeholder som nævnt nærmere retningslinier for bedømmelsen af, hvilke krav der må stilles til grundejernes medvirken som forudsætning for, at godkendelse kan meddeles efter § 44, stk. 2.

Jeg kan være enig med ministeriet for offentlige arbejder i, at bestemmelsen ikke kan antages at indeholde en forpligtelse for vejmyndigheden til i tilfælde, hvor en kreds af grundejere eller en grundejerforening på grundejernes vegne anmoder om tilladelse til at gennemføre foranstaltninger efter § 44, stk. 2, at efterprøve, om det privatretlige grundlag herfor er til stede.

Derimod kan jeg ikke tilslutte mig det, ministeriet for offentlige arbejder har anført i udtalelsen af 2. april 1982, og hvorefter vejmyndighedens meddelelse af godkendelse efter § 44, stk. 2, »principielt (er) uafhængig af, om der er enighed mellem de private grundejere om foranstaltingerne«, for så vidt dette skal forstås således, at godkendelse kan meddeles efter bestemmelsen, *uanset* at det privatretlige grundlag for foranstaltingernes gennemførelse efter det oplyste ikke foreligger eller må antages ikke at foreligge. I tilfælde, hvor det over for vejmyndigheden er godtgjort, at der ikke er enighed om foranstaltingerne, eller hvor der over for

vejmyndigheden er rejst rimelig tvivl om, hvorvidt en grundejerforenings henvendelse til vejmyndigheden bygger på en lovlig beslutning, må vejmyndigheden således efter min opfattelse være afskåret fra at meddele tilladelse til projektet efter den nævnte bestemmelse. I disse tilfælde må vejmyndigheden henvise grundejerne til - eventuelt gennem en civil retssag - at tilvejebringe det fornødne privatretlige grundlag, før vejmyndigheden træffer afgørelse. Jeg bemærker, at denne opfattelse er i overensstemmelse med, hvad ombudsmanden tidligere i en skrivelse af 7. september 1979 har givet udtryk for over for ministeriet for offentlige arbejder med hensyn til anvendelsen af privatvejslovens § 48, og hvor ombudsmanden anførte, at det måtte forudsættes, at vejmyndigheden kun meddeler tilladelse efter privatvejslovens § 48 i tilfælde, hvor det i rimelig udstrækning er sandsynliggjort, at ansøgeren har den fornødne privatretlige adkomst til at etablere udkørslen.

III. Om de enkelte sager skal jeg udtale følgende:

Den ovenfor under I, a, anførte sag.

Jeg skal først bemærke, at Københavns kommunes afgørelse af 15. juni 1981 ikke indeholder nogen angivelse af, med hvilken hjemmel godkendelsen af stillevejsprojektet er meddelt. Kommunen udtalte sig heller ikke herom i forbindelse med A's klage til ministeriet for offentlige arbejder over afgørelsen.

I afgørelsen af 30. juli 1981, hvorved ministeriet for offentlige arbejder tog stilling til klagen, anførte ministeriet, at kommunens godkendelse havde fornøden hjemmel i bestemmelsen i privatvejslovens § 44, stk. 2.

Jeg måtte herefter gå ud fra, at det var denne bestemmelse, der efter ministeriets opfattelse havde udgjort det retlige grundlag for Københavns kommunes godkendelse af stillevejsprojektet for de pågældende private fællesveje. Og i overensstemmelse hermed bemærkede jeg i min skrivelse af 6. november 1981 til ministeriet, hvorved jeg anmodede om en supplerende udtalelse, at beslutningen, efter hvad der var oplyst i ministeriet for offentlige arbejders afgørelse af 30. juli 1981, havde hjemmel i den nævnte bestemmelse. Jeg bemærkede samtidig, at der ikke forelå nærmere oplysninger om, hvorvidt projektet eventuelt måtte kunne være gennemført med hjemmel i privatvejslovens § 44, stk. 1.

Ministeriet for offentlige arbejder kommenterede ikke det anførte i udtalelsen af 1. marts 1982.

I udtalelsen af 2. april 1982 har ministeriet derimod nu gjort gældende, at afgørelsen i sagen er truffet på grundlag af privatvejslovens § 44, stk. 1,

og at det »beror på en fejltagelse når ministeriet har citeret § 44, stk. 2, som hjemmel for beslutningen ...«

Som det fremgår af mine generelle bemærkninger ovenfor, er spørgsmålet om, hvorvidt en beslutning om at godkende et stillevejsprojekt træffes i henhold til privatvejslovens § 44, stk. 1, eller stk. 2, ikke blot af citeringsmæssig interesse. Godkendelse efter den førstnævnte bestemmelse vil således kun kunne meddeles, »når det skønnes nødvendigt eller tilrådeligt af færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn«, og omkostningerne herved skal (som udgangspunkt) afholdes af vejmyndigheden. I overensstemmelse med ministeriet for offentlige arbejders cirkulærskrivelse nr. 30 af 15. februar 1980 vil kommunalbestyrelsen dog ikke være forpligtet til at betale udgifterne, såfremt der træffes »særlig aftale« med grundejerne herom, »eventuelt således at kun de grundejere, der ønsker projektet gennemført, påtager sig at afholde udgifterne«.

Efter de for mig foreliggende oplysninger har spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget ikke været forelagt af ministeriet for offentlige arbejder for Københavns kommune under min behandling af sagen, herunder heller ikke i forbindelse med ministeriet for offentlige arbejders tilkendegivelse om, at beslutningen ikke som oprindeligt anført var truffet i henhold til § 44, stk. 2, men med hjemmel i § 44, stk. 1. Der foreligger således ingen tilkendegivelse fra Københavns kommune om, hvorvidt kommunen er enig i, at stillevejsprojektet er etableret af kommunen som vejmyndighed i henhold til den sidstnævnte bestemmelse.

Hertil kommer, at der som anført i min skrivelse af 6. november 1981 til ministeriet ikke efter min opfattelse foreligger nærmere oplysninger om, hvorvidt betingelserne for at gennemføre projektet med hjemmel i privatvejslovens § 44, stk. 1, er opfyldt. Der foreligger således hverken tilkendegivelser fra Københavns kommune som vejmyndighed eller ministeriet for offentlige arbejder om, hvorvidt projektet har været nødvendigt eller tilrådeligt af færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn. Jeg bemærker i denne forbindelse, at A i klagen til mig gjorde gældende, at Københavns kommune over for ham havde tilkendegivet, at projektet alene blev etableret på grundlag af ønske fra beboerne, idet kommunen ikke havde et selvstændigt ønske herom. Hverken Københavns kommune eller ministeriet for offentlige arbejder har under sagens behandling fremsat bemærkninger hertil.

Jeg finder på denne baggrund at burde henstille til ministeriet for offentlige arbejder at tage sagen op til fornyet overvejelse og i forbindelse hermed indhente tilkendegivelse fra Københavns kommune om, hvorvidt kommunens afgørelse er truffet med hjemmel i privatvejslovens § 44, stk. 1, og - såfremt dette måtte være tilfældet - tilvejebringe fyldestgørende

oplysninger om, hvorvidt betingelserne for at etablere stillevejsprojektet med hjemmel i denne bestemmelse kan anses for opfyldt i det foreliggende tilfælde, herunder også for så vidt angår betalingsspørgsmålet.

Den ovenfor under I, b, anførte sag.

Lyngby-Tårnbæk kommunes afgørelse af 15. juni 1981 indeholder ingen angivelse af, med hvilken hjemmel godkendelsesbeslutningen er meddelt, og kommunen har heller ikke under sagens videre behandling udtalt sig herom.

Heller ikke ministeriet for offentlige arbejders afgørelse af 5. oktober 1981 eller ministeriets skrivelser af 6. november og 10. november 1981 til C indeholder nogen stillingtagen til hjemmelsspørgsmålet.

I udtalelsen af 2. april 1982 har ministeriet for offentlige arbejder derimod anført, at afgørelsen om at tillade stillevejsprojektet ligeledes i denne sag er truffet med hjemmel i § 44, stk. 1.

Efter min gennemgang af sagen finder jeg det heller ikke på grundlag af de foreliggende oplysninger i denne sag godtgjort, at betingelserne for at etablere stillevejsprojektet med hjemmel i den nævnte bestemmelse kan anses for opfyldt. Hvad angår kravet om projektets færdselsmæssige eller vejtekniske begrundelser, skal jeg således bemærke, at der i sagen kun foreligger enkelte (modstridende) oplysninger til belysning af trafikforholdene på vejen. De beboere, der søgte om tilladelse til gennemførelse af projektet, fandt, at der var behov herfor, og redegjorde kort for årsagerne hertil, hvorimod C bestred, at der skulle være behov for projektet. Hverken Lyngby-Tårnbæk kommune eller ministeriet for offentlige arbejder ses at have udtalt sig herom. Jeg skal dog i den forbindelse pege på, at ministeren for offentlige arbejder i skrivelsen af 6. november 1981 til C gav udtryk for, at der næppe var noget stort behov for projektet.

Hvad angår betalingsspørgsmålet, skal jeg bemærke, at der ikke ses at være indgået en særlig aftale med grundejerne herom, og at der ikke foreligger oplysninger til sikker bedømmelse af, i hvilket omfang grundejerne har påtaget sig at afholde udgifterne. Jeg bemærker i denne forbindelse, at grundejerne i ansøgningskrivelsen af 13. maj 1981 anmodede kommunen om at afholde udgifterne til bl.a. belysning, og at kommunen i afgørelsen af 15. juni 1981 meddelte, at kommunen havde besluttet ikke at imødekomme anmodningen for så vidt angår belysningen.

Jeg bemærker endelig, at ministeriet for offentlige arbejder heller ikke i denne sag i forbindelse med ministeriets udtalelse af 2. april 1982 til mig

ses at have indhentet nogen fornyet udtalelse fra kommunen om hjemmelen for beslutningen.

Jeg finder på denne baggrund at burde henstille til ministeriet for offentlige arbejder ligeledes at tage denne sag op til fornyet overvejelse og i forbindelse hermed indhente tilkendegivelse fra Lyngby-Tårnbæk kommune om, hvorvidt kommunens afgørelse er truffet med hjemmel i privatvejslovens § 44, stk. 1, og - såfremt dette måtte være tilfældet - tilvejebringe fyldestgørende oplysninger om, hvorvidt betingelserne for at etablere stillevejsprojektet med hjemmel i denne bestemmelse kan anses for opfyldt i det foreliggende tilfælde.

Jeg finder endelig sammenfattende at burde bemærke følgende:

Som anført ovenfor indeholder ingen af de afgørelser, der er truffet af de kommunale vejmyndigheder i de to sager, nogen henvisning til med hjemmel i hvilken bestemmelse i privatvejsloven de pågældende afgørelser er truffet. Ministeriet for offentlige arbejders afgørelser i sagen indeholder kun i det ene tilfælde en sådan hjemmelsangivelse - som ministeriet under min behandling af sagen har oplyst var fejlagtig.

Også fra ombudsmandsembedets behandling af en række andre klagesager vedrørende afgørelser i henhold til vejlovgivningen er jeg bekendt med, at det i betydelig udstrækning forekommer, at såvel kommunernes som ministeriet for offentlige arbejders afgørelser enten slet ikke eller kun ufuldstændigt indeholder hjemmelsangivelse som nævnt.

Dette forhold indebærer ikke blot, at det for dem, afgørelsen umiddelbart er rettet til, kan være vanskeligt at bedømme afgørelsens lovlighed, men også - hvad de to foreliggende sager illustrerer - at der efterfølgende kan opstå tvivl om, på hvilket retsgrundlag de implicerede myndigheders afgørelser er truffet.

Jeg finder derfor at burde henstille til ministeriet for offentlige arbejder, at ministeriet tilkendegiver over for vejmyndighederne, at afgørelser efter vejlovgivningen skal indeholde angivelse af, med hjemmel i hvilken/hvilke bestemmelser afgørelsen er truffet, og at ministeriet på tilsvarende måde - når ministeriet træffer afgørelse som klagemyndighed i henhold til vejlovgivningen - angiver, med hvilken hjemmel afgørelsen træffes.

Jeg udbeder mig underretning om, hvad der videre sker i de to konkrete sager samt vedrørende spørgsmålet om angivelse af hjemmel for afgørelser efter vejlovgivningen.«

Supplerende oplysninger om sagen

Ministeriet for offentlige arbejder underrettede mig i skrivelse af 20. december 1982 om, hvad der videre var sket i de to konkrete sager samt vedrørende spørgsmålet om angivelse af hjemmel for afgørelser efter vejlovgivningen. I den anledning meddelte jeg i en skrivelse af 13. september 1983 ministeriet følgende:

»I forbindelse med min behandling af klager over anvendelsen af § 44 i loven om private fællesveje ved etablering af stillevejsprojekter i to nærmere angivne sager henstillede jeg i skrivelse af 12. maj 1982 til ministeriet for offentlige arbejder.

1) at tage sagen om etablering af stilleveje i Lyngbyvejs-kvarteret op til fornyet overvejelse og i forbindelse hermed indhente tilkendegivelse fra Københavns kommune om, hvorvidt kommunens afgørelse var truffet med hjemmel i privatvejlovens § 44, stk. 1, og - såfremt dette måtte være tilfældet - tilvejebringe fyldestgørende oplysninger om, hvorvidt betingelserne for at etablere stillevejsprojektet med hjemmel i denne bestemmelse kunne anses for opfyldt i det foreliggende tilfælde, herunder også for så vidt angik betalingsspørgsmålet.

Min henstilling fremkom bl.a. på baggrund af, at spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget efter de for mig foreliggende oplysninger ikke havde været forelagt af ministeriet for offentlige arbejder for Københavns kommune under min behandling af sagen, herunder heller ikke i forbindelse med ministeriets tilkendegivelse om, at beslutningen ikke, som oprindeligt anført, var truffet i henhold til § 44, stk. 2, men med hjemmel i § 44, stk. 1. Der forelå således ingen tilkendegivelse fra Københavns kommune om, hvorvidt kommunen var enig i, at stillevejsprojektet var etableret af kommunen som vejmyndighed i henhold til den sidstnævnte bestemmelse.

Hertil kom, at der som anført i min skrivelse af 6. november 1981 til ministeriet ikke efter min opfattelse forelå nærmere oplysninger om, hvorvidt betingelserne for at gennemføre projektet med hjemmel i privatvejlovens § 44, stk. 1, var opfyldt. Der forelå således hverken tilkendegivelser fra Københavns kommune som vejmyndighed eller ministeriet for offentlige arbejder om, hvorvidt projektet havde været nødvendigt eller tilrådeligt af færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn. Jeg bemærkede i denne forbindelse, at A i klagen til mig havde gjort gældende, at Københavns kommune over for ham havde tilkendegivet, at projektet alene blev etableret på grundlag af ønske fra beboerne, idet kommunen ikke havde et selvstændigt ønske herom. Hverken Københavns kommune eller ministeriet for offentlige arbejder havde under sagens behandling fremsat bemærkninger hertil.

2) at tage sagen om trafiksaneringsforanstaltninger på Sophus Bauditz Vej op til fornyet overvejelse og i forbindelse hermed indhente tilkendegivelse fra Lyngby-Tårnbæk kommune om, hvorvidt kommunens afgørelse var truffet med hjemmel i privatvejlovens § 44, stk. 1, og - såfremt dette måtte være tilfældet - tilvejebringe fyldestgørende oplysninger om, hvorvidt betingelserne for at etablere stillevejsprojektet med hjemmel i denne bestemmelse kunne anses for opfyldt i det foreliggende tilfælde.

Min henstilling fremkom bl.a. på baggrund af, at jeg efter min gennemgang af sagen ikke på grundlag af de foreliggende oplysninger i sagen fandt det godtgjort, at betingelserne for at etablere stillevejsprojektet med hjemmel i den nævnte bestemmelse kunne anses for opfyldt. Jeg anførte bl.a., at hverken Lyngby-Tårnbæk kommune eller ministeriet for offentlige arbejder sås at have udtalt sig om projektets færdselsmæssige eller vejtekniske begrundelse.

I tilslutning til mine ovenfor anførte henstillinger tilkendegav jeg nogle mere generelle synspunkter vedrørende spørgsmålet om vejmyndighedens forpligtelse til i forbindelse med meddelelse af godkendelse efter lovens § 44, stk. 2, at påse tilstedeværelsen af det privatretlige grundlag for foranstaltningernes gennemførelse.

3) at ministeriet tilkendegav over for vejmyndighederne, at afgørelser efter vejlovgivningen skal indeholde angivelse af, med hjemmel i hvilken/hvilke bestemmelser afgørelsen er truffet, og at ministeriet på tilsvarende måde - når ministeriet træffer afgørelse som klagemyndighed i henhold til vejlovgivningen - angiver, med hvilken hjemmel afgørelsen træffes.

For så vidt angår punkt 1 modtog ministeriet for offentlige arbejder en udtalelse af 15. juli 1982 fra Københavns kommune (magistratens 4. afdeling), hvori magistraten bl.a. anførte, at magistratens godkendelse i den konkrete sag var meddelt med hjemmel i § 44, stk. 2.

For så vidt angår punkt 2 modtog ministeriet for offentlige arbejder en udtalelse af 21. juni fra Lyngby-Tårnbæk kommune, hvori kommunen redegjorde nærmere for kommunens generelle holdning til etablering af stilleveje m.v. Det fremgår af udtalelsen, at afgørelsen i den konkrete sag var truffet med hjemmel i § 44, stk. 1.

Ministeriet for offentlige arbejder modtog endvidere en udtalelse af 30. november 1982 fra Kommunernes Landsforening, vedlagt et notat af 15. november 1982, hvori landsforeningen - for så vidt angår punkt 3 - anførte, at landsforeningen var enig med ombudsmanden i, at det er et led i god forvaltningsskik at angive hjemlen for truffede beslutninger.

I skrivelse af 20. december 1982 til mig anførte ministeriet for offentlige arbejder for så vidt angår mine henstillinger under punkt 1 og 2 bl.a., at ministeriet fandt, at trafiksaneringer af den nævnte art principielt måtte antages at imødekomme de i privatvejlovens § 44 (og § 57) nævnte hensyn af færdselsmæssig art, og at det tilkom vejmyndigheden at skønne over, om disse hensyn blev tilgodeset ved de konkrete foranstaltninger på den enkelte private fællesvej. Ministeriet anførte videre, at ministeriet som klageinstans efter privatvejloven ikke fandt fornødent grundlag for at tilsidesætte det skøn over behovet for den trafiksanering, der var foretaget af henholdsvis Københavns kommune og Lyngby-Tårnbæk kommune i de aktuelle sager. Ministeriet for offentlige arbejder anførte i den forbindelse, at det med udgangspunkt i forarbejderne til privatvejlovens § 44 var ministeriets opfattelse, at reglen måtte ses som en helhed, der dels indeholdt beføjelser for vejmyndigheden til at bestemme bl.a. indretninger og anlæg på private fællesveje, dels (i stk. 2) en forbudsnorm, hvorefter grundejerne kun med samtykke fra vejmyndigheden og politiet måtte iværksætte tilsvarende foranstaltninger.

For så vidt angår foranstaltningerne i Lyngbyvejs-kvarteret anførte ministeriet for offentlige arbejder, at ministeriet fandt, at kommunen næppe havde været forpligtet til at undersøge, om det nødvendige privatretlige grundlag for grundejerforeningens beslutning var til stede. Ministeriet fandt dog, at kommunen på baggrund af den foreliggende usikkerhed burde have præciseret, at der alene var tale om en offentligretlig tilladelse til at etableret stillevejsforanstaltningerne, og at der ikke herved var taget stilling til grundejernes adkomst til at gennemføre anlægsarbejderne. Ministeriet havde tilkendegivet dette over for Københavns kommune.

For så vidt angår foranstaltningerne på Sophus Bauditz Vej anførte ministeriet for offentlige arbejder, at Lyngby-Tårnbæk kommunes beslutning - som anført af kommunen - måtte ses som et udslag af kommunens selvstændige initiativ

til at trafiksanere boligveje i kommunen, når et flertal af grundejerne ønsker en sådan sanering og er rede til at afholde den væsentligste del af udgifterne dertil. I denne sag var spørgsmålet om disse grundejeres adkomst til at handle på samtlige grundejeres vegne derfor uden betydning.

Ministeriet for offentlige arbejder fandt herefter ikke grundlag for at foretage yderligere i de to klagesager.

For så vidt angår min henstilling under punkt 3 anførte ministeriet for offentlige arbejder, at denne ville blive søgt imødekommet ved en cirkulærskrivelse til samtlige vejbestyrelser. Ministeriet for offentlige arbejder anførte, at ministeriet ville finde det naturligt, at ministeriet i denne forbindelse understregede over for vejbestyrelser og vejmyndigheder, at det i forbindelse med tilladelser, der har betydning for privatretlige forhold, præciseres over for ansøgerne, at vejmyndigheden ved tilladelsen ikke har taget stilling til de spørgsmål, som henhører under privatretten.

Jeg skal herefter meddele følgende:

ad 1:

Det fremgår af Københavns kommunes udtalelse af 15. juli 1982, at kommunens afgørelse er truffet med hjemmel i § 44, stk. 2.

Jeg finder det beklageligt, at ministeriet for offentlige arbejder først nu - efter at have afgivet adskillige udtalelser til mig, hvori ministeriet anså afgørelsen for hjemlet i § 44, stk. 1 - har tilvejebragt oplysning om kommunens hjemmelsgrundlag.

I min skrivelse af 12. maj 1982 gav jeg udtryk for, at bestemmelsen i § 44, stk. 2, vel ikke kan antages at indeholde en almindelig forpligtelse for vejmyndigheden til at efterprøve, om det privatretlige grundlag for gennemførelsen af de påtænkte foranstaltninger er til stede, men at vejmyndigheden på den anden side måtte være afskåret fra at meddele godkendelse i tilfælde, hvor det over for den er godtgjort, at der ikke er enighed mellem grundejerne om foranstaltningerne, eller hvor der er rejst rimelig tvivl om, hvorvidt en grundejerforenings henvendelse til vejmyndigheden bygger på en lovlig beslutning.

Jeg må forstå ministeriet for offentlige arbejders skrivelse af 20. december 1982 til mig således, at ministeriet ikke er uenigt i, at vejmyndigheden i tilfælde, hvor det er åbenlyst, at grundejerne handler uden den fornødne privatretlige kompetence, bør afvise at tage stilling til ansøgningen, medmindre det godtgøres, at grundejerne handler på de berettigedes vegne. Efter ministeriets opfattelse påhviler der imidlertid ikke i øvrigt vejmyndigheden nogen selvstændig forpligtelse til at påse, at den privatretlige adkomst til at gennemføre det påtænkte projekt er til stede; i tilfælde, hvor der er rejst tvivl herom, bør vejmyndigheden dog i forbindelse med en eventuel godkendelse af det forelagte projekt præcisere over for

ansøgerne, at vejmyndigheden ved tilladelsen ikke har taget stilling til det underliggende privatretlige spørgsmål.

I overensstemmelse hermed har ministeriet med hensyn til den konkrete sag anført, at kommunen efter ministeriets opfattelse næppe har været forpligtet til at undersøge, om det nødvendige privatretlige grundlag for grundejerforeningens beslutning var til stede, men at kommunen på baggrund af den foreliggende usikkerhed burde have præciseret, at der alene var tale om en offentligretlig tilladelse til at etablere stillevejsforanstaltningerne, og at der ikke hermed var taget stilling til grundejernes adgang til at gennemføre anlægsarbejderne.

Ministeriet har samtidig tilkendegivet dette over for Københavns kommune.

Ministeriet har endvidere som nævnt tilkendegivet, at man er indstillet på i en cirkulærskrivelse til vejmyndighederne at understrege, at det i forbindelse med tilladelser, der har betydning for privatretlige forhold, præciseres over for ansøgerne, at vejmyndigheden ved tilladelsen ikke har taget stilling til de spørgsmål, som henhører under privatretten.

På denne baggrund finder jeg ikke grundlag for at foretage videre vedrørende denne sag.

ad 2:

Det fremgår af Lyngby-Tårnbæk kommunes udtalelse af 21. juni 1982, at kommunens afgørelse er truffet med hjemmel i § 44, stk. 1. Kommunen har i udtalelsen bl.a. henvist til, at det i overensstemmelse med de synspunkter, der er tilkendegivet i kommuneplan 1980-92, er kommunalbestyrelsens generelle grundholdning, at lokalvejene inden for kommunens boligområder tilstræbes ombygget gennem trafiksanering til lege- og opholdsområder (15 km-veje) eller stilleveje (30 km-veje), idet boligområderne herved vil kunne fredeliggøres mest muligt. Denne grundholdning bygger på den generelle opfattelse, at trafiksanering af boligområder er et egnet middel til at fremme færdselssikkerheden. Ved prioriteringen af, hvilke veje der skal trafiksaneres for offentlige midler, indgår en mere konkret vurdering af behovet herfor på baggrund af trafikforholdene m.v. ønsker en kreds af grundejere imidlertid at afholde de omkostninger, der er forbundet med en trafiksanering, meddeler kommunen - i overensstemmelse med nærmere angivne retningslinier, der også har fundet anvendelse i det foreliggende tilfælde - tilladelse til sådanne foranstaltninger, der er egnede til at fremme kommuneplanens erklærede mål ved at gennemføre trafiksaneringer i medfør af § 44, stk. 1.

Jeg har herefter ikke grundlag for at kritisere, at ministeriet for offentlige arbejder ikke har ment at kunne tilsidesætte Lyngby-Tårnbæk kommunes afgørelse vedrørende Sophus Bauditz Vej.

ad 3:

Jeg har taget det, ministeriet for offentlige arbejder har anført, til efterretning.

Jeg går ud fra, at ministeriet som klagemyndighed i henhold til vejlovgivningen på tilsvarende måde angiver, med hvilken hjemmel afgørelsen træffes.

Jeg udbeder mig underretning om, hvad der videre sker vedrørende udsendelsen af cirkulærskrivelsen.

. . .«

I skrivelse af 22. september 1983 meddelte ministeriet for offentlige arbejder mig følgende i anledning af min anmodning om underretning om, hvad der videre skete vedrørende udsendelsen af cirkulærskrivelsen til vejbestyrelserne:

». . . Hensigten med en sådan cirkulærskrivelse skulle være at henlede opmærksomheden på, at det i forbindelse med tilladelser, der har betydning for privatretlige forhold, bør præciseres over for ansøgere, at vejmyndigheden ved tilladelsen ikke har taget stilling til de spørgsmål, der henhører under privatretten.

Ministeriet kan oplyse, at man i forbindelse med påtænkte ændringer af vejlovgivningen har fundet det mere hensigtsmæssigt at foretage en ændring af § 44 således, at det omtalte forhold fremgår af loven.

. . .

Udkastet til lovændringerne er fortsat til behandling i ministeriet og er herunder tilsendt en række organisationer til udtalelse.

. . .«